

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan svečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po počti prejemati na avstre-ograke dežele za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 31 K, na pol leta 12 K, na četr leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam posoj, plača na vse leto 22 K, za pol leta 11 K, na četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo bres istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne peti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat.

— Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafiovih ulicah št. 5. — Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

V barju klerikalizma.

Na Viču pri Ljubljani so včeraj blagoslovili novo cerkev.

Ce si ljudje kje z velikimi stroški zgrade novo cerkev, je pač naravno, da se vrši blagosloviljenje z vso slovesnostjo in da je ta dan za dolični kraj nekaj praznik. Toda kar je bilo videti včeraj na Viču, pred pragom svobodomiselnice Ljubljane, to že ni bilo več navadno, v razmerah utemeljeno in povodu primereno praznovanje, to je bil že nekak izbruh verske blaznosti prav blizu stojecga dusevnega razpoloženja. Kar so ljudje na Viču včeraj počenjali, to podaja žalostno kulturno sliko in priča, kako obupno globoko tiči to ljestvo v barju klerikalizma.

Govoreč o pomenu sestanka ruskega carja z angleškim kraljem v Revalu, se je neki nemški državnik napram poročevalcu »Neue Freie Presse« skliceval na geslo, ki je je zapisal Gustav Freytag svojemu romannu: »Soll und Haben« na čelo. Smisel tega gesla je, da izvira vsa moč nemščina iz njegove deloljubnosti; kdor hoče spoznati nemški narod in njegovih vrlinah, ga mora poiskati kadar je na delu.

Kdor pa hoče spoznati nagnjenja in značaj Slovencev, jih mora opazovati v krčmi in pri cerkvenih slavnostih.

Ne smemo se čuditi, da je tako, da, priznati moramo, da smo tega v veliki meri sami krivi.

Protireformacija je začetek naše nesreče. Pokatoličanili so nas temeljito, pomeksikanili so nas, kakor je nekoč rekel dr. Tavčar, pomeksikanili do kosti. Od protireformacije pa do najnovjejših časov smo živeli v največji temi. V tem dolgem času je klerikalizem zlomil vso notranjo moč slovenskega naroda in si je zaslužil slovenskega duha. Tako je mogoče, da se dogajajo ekscesi verskega fanatizma, kakršne je bilo videti včeraj na Viču. Značaj slovenske mase je spoznati v krčmi in pri cerkvenih priredbah.

S krepkimi rokami drži katoliška cerkev slovenskega kmeta v svoji oblasti in vse moči napenja, da ga ohrani v tej poplinski odvisnosti, ne meneč se, da ga s tem vzdržuje v inferiornosti. Zlomiti to duhovsko oblast nad maso, dvigniti to maso na višji nivo, to je včeraj na Viču. Značaj slovenske mase je spoznati v krčmi in pri cerkvenih priredbah.

V včerajšnji seji sta bila najzanimivejša govora poslancev Spinčiča in Ivančića. Poslanečki se je bavil z upravo v Primorju glede šolstva ter se pritoževal,

mo samo eno sredstvo in to je prosto. Samo narod, ki se dvigne nad nižave rimskega naziranja, je sposoben zaživljene in si more ohramiti svojo narodno individualnost, v to pa ni drugega sredstva, kakor prosveta. Izobraževati narod, vzbudit v njem kritičnega duha, dati mu pogum, da prosto razmišlja tudi o verskih naukah, cerkvenih zapovedih in duhovskih zeljah, to zamore storiti edino prosvetu.

V naših dneh, ko so vse javne sile in oblasti na delu, da utrde in podpro moč klerikalizma, je delo na polju prosvetne še večje važnosti, kakor je bilo kdaj poprej. Prosvetu je tista moč, ki je odkrehnila ogromne kose od Petrove skale, prosvetu, nositeljica svetosti, bo strla moč in vsljavo klerikalizma, ker luč znamaga vedno nad temo. In v nas je to toliko potrebnejše, ker nam more samo prosveti dati moči, da si ohranimo svojo narodnost in svojo domovino, drugače bomo kot narod žalostno utonili v barju klerikalizma, čez našo domovino pa bo vodil nemški most do Adrije.

Državni zbor.

Dunaj, 14. junija. Proračunska debata se vleče brez vsakega zanimanja; le tupatam se oglasi kak govornik, ki prinese v razpravo nekoliko živahnosti. Izmed 200 ur, ki so določene za proračunsko razpravo, ni dosedaj absolviranih niti polovica, tako da je 120 ur še na razpolago. Ako bi se računalna na vsako sejo deset ur, trajala bi proračunska debata še do 27. t. m. Ker je 28. nedelja, 29. pa praznik, bi imela gospodska zbornica le dan 30. t. m. za sprejem celega proračuna, ki mora biti do 1. julija pod streho. Mogoče pa je seveda tudi, da bi stvarni popravki in pojmenško imenovanje šezavlekli. Zaradi tega se namerava v konferenci klubovih načelnikov skleniti, naj se proračunska razprava zaključi najpozneje 23. t. m. Potem takem bi moralna vsaka stranka za proračunsko debato izvoliti nekakoga glavnega govornika, ki bi povedal vse želje svoje stranke. Nobena druga stvar ne pride več na dnevni red, ker je parlament že truden. Posebno ni mogoče, da bi se pred poletnimi počitnicami rešilo zvišanje davka na žganje. Poletne počitnice se prično med 3. do 10. julijem.

V včerajšnji seji sta bila najzanimivejša govora poslancev Spinčiča in Ivančića. Poslanečki se je bavil z upravo v Primorju glede šolstva ter se pritoževal, sramežljivo nasmihale za politimi mizami in vstajale na ples.

Veselo je bilo, in solce se je smejalo objestno in se paslo na svetlem polju med oblački, vas je praznovala. Ali glej, v ta radostni, nedeljski mir je udaril nenadoma kričanje in vekanje. Srditi fantovski glasovi so se zaslišali, dekleta so zajokala, in polena ali pa lesene noge so začele tolči ob mize, ob vrata in še kam drugam.

V razburjenem, dramatskem trenotku, glej, je priteklo ali priviplo sem od oštarije pet ali sedem otročajev. Z rokami so motovili okoli sebe in leteli skozi vas, da so jim beli in rumeni lasje trepetali v vetru. Dekli so kričali in deklički za njimi:

»Pri Lovričku se tepo.« Pri Lovričku se tepo! Stoklasov Nace tepe Melajneževega Martina...«

»Zavoljo Lenke se tepo,« je zapril prvi med njimi, rdeč in debel bučman.

»Stoklasov Nace je stolu nogo odlomil in trem je ubil črepinje.«

Taka strašna in silna novica se je razlegala po vasi in je prišla do ušes tudi babama Repicij in Repčinci, ki sta gostovali v Polenčevi kajži, gori na griču. Zaslišali sta, in ta vesta je prečudno razveselila in razvneju. Kar za roko sta se prijeli in jo vdrli naravnost na vas po strmi re-

da se slovanščina na Primorskem popolnoma izvriva iz cerkve v času, ko se pri privilegiranih narodih povod sod upeljuje narodni jezik v cerkve. Poslanečki Ivančić se je bavil z zanemarjenim kmetijstvom v Dalmaciji, kjer je posebno živinoreja popolnoma zanemarjena. Obžaloval je, da vladu ničesar ne storii za razvoj brodarstva v Dalmaciji. — Poslanečki Hofmann - Wellenhof se je bavil z vsemi aktualnimi vprašanjemi. Dokazoval je potrebo, da se ljudščolskemu učiteljstvu izboljšajo plače. V ta namen mora država priskociči deželam na pomoč. Nadalje je govornik zahteval reformo davkov od poslopij, zvišanje državnega prispevka za pospeševanje obrti. Končno se je govornik bavil s štajerskimi železnicami in z jezikovnimi razmerami na Spodnjem Štajerskem. V tem oziru se je popolnoma strinjal s šovinističnim govorom poslanca Marekhla.

Jutri bo zopet seja.

Proti nemadžarskim šolam na Ogrskem.

Budapest, 14. junija. Pri razpravi o brezplačnem ljudščolskem pouku je izjavil poslanečki Polit (Srb), da je predloga za Srbijo zelo škodljive, zaradi tega jo je v imenu nemadžarskih narodnosti predloga odklonil ter zahteval, naj se odstavi z dnevnega reda. V imenu ljudske stranke je poslaneč Molnar predloga tudi odklonil, ker katoliški cerkvi prepoveduje ustanavljanje šole in pobirati šolnino. Poslanečki Schuler (Nemeč) je izjavil, da so Saksi svobodni sinovi domovine, vendar morajo predloga odkloniti kot poseganje v pravice samouprave.

Madžari bi radi dobili Dalmacijo.

Budapest, 14. junija. Včerajšnji seji je poslaneč Hody interpeliral ministrskega predsednika, ker je baron Beck izjavil v avstrijskem parlamentu, da se vprašanje glede pripadnosti Dalmacije k deželam avstrijske monarhije kmalu uredi. Pozival je ministrskega predsednika, naj to izjavo dementira, ker je v nasprotju z ogrskimi državnimi zakoni, ter izjavlja, da pripada Dalmacija le Ogrski. Ministrski predsednik Wekerle je izjavil, da bo na interpellacijo odgovoril šele potem, ko si predloži avtentične zapisnike o tozadnji razpravi v avstrijskem parlamentu.

Melioracije.

Dunaj, 14. junija. Včeraj je vlada predložila državnemu zboru proračun za razdelitev prispevkov iz melioracijskega fonda. Izmed planinskih dežel odpade največji znesek na Štajersko, ki dobi nad 356000 K za regulacije rek in potokov, med temi 47.700 K za regulacijo Pesnice v gorjem in spodnjem toku. Koroška dobi za obzidavo hudournikov v Zilski in Lasaški dolini 80.000 K. Karjanska dobi za dobavo vode za Kranj in okolico 62.866 K, za osuševanje ljubljanskega barja kot drugi obrok 31.978 K, a nadalje se prezobrestna posojila v ta namen 4263 K. Istra dobi za regulacijo rek in potokov 141.000 K in za osuševanje Jezera 29.000 K.

Parlamentarni položaj v Srbiji.

Belgrad, 14. junija. Dne 18. t. m. se otvoril nova skupščina, toda malo je upanja, da bi bilo mogoče mirno delovanje. Opozicija bo zahtevala v prvi vrsti odstop ministrskega predsednika Pašića, ki bo tudi skoraj gotovo moral demisijonirati takoj po sestanku skupščine. S tem pa se položaj še ne bo izboljšal. Dvomljivo je namreč, da bi opozicija novi vladni, ki bi se sestavila iz staroradikalne skupine, dovolila proračun, ki ga zakonito ni mogoče več podaljšati brez skupščine. Kar se pa tice trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko, je nastopila posebno mladoradikalna stranka z vso odločnostjo proti, tako da ni upanja, da bi se pogodba odobrila. Potem takem je Srbija pred hudo parlamentarno krizo.

Nemiri v Perziji.

Darigrad, 14. junija. Oborožene množice, ki so zbrane že več dni v Teheranu v glavni mošči in v neposredni bližini parlamenta, so narasle na 10.000. Odločitev proti šahu mora pasti vsak trenotek. Brigada kozakov straži arzenal in orožarino pred izropanjem. Šah je poslal parlamentu pismo, v katerem zahteva, naj se v par urah izprazni ves prostor pred parlamentom, sicer nastopijo oborožene sile. Obenem zahteva šah, naj se mu izroči kolovodje, med njimi tudi več poslancev. Parlament je to šahovo zahtevalo odklonil.

Zarote na Rusku.

Varšava, 14. junija. V Sosnovicah so zaprli zarote 14 oseb, med njimi neko dijakinja in neko zobozdravnik. V stanovanju zdravnice so našli mnogo orožja in revolucionarjev.

Tisto znamenito nedeljo sta baš prebirali jagode na molku, ko zaslišita presnljive glasove, da se pri Lovričku tepo.

Uprav sta prihiteli na vas, ko so otroci raznali radostno vest, no, Repica in Repčinka sta hoteli videti na svoje oči šum in hrum in jok in stok, zato sta hiteli proti Lovričkovi osteriji, da še ujameta, kar se da ujeti.

Prišla sta ravno v tistem trenotku, ko je prišel Stoklasov Nace skozi vrata. Bil je bled in leva roka mu je bila zavezana in rdeča od krvi. Mlado dekle ga je peljalo in si brisalo solze, ali to mlado dekle je bilo edino in lepo, tako prijetno in rdeče, da je bila videti kot jabolko, okroglo in zrelo.

Stoklasov Nace ni govoril; bilo ga je na prvi pogled zelo sram, in zato ni pogledal ne naprej, ne na stran. Klobuk s krivci je potegnil na čelo in opiraje se na dekleta šel skozi črno gručo radovednih gledalcev. Dekleta so jokala in tiščala za njim: Nace je bil vsem pri srcu, in vsaka bi ga hotela imeti s seboj.

Repica in Repčinka sta planili naravnost v sredo.

»Joj, Nace, ali so te? Ali te je Melajnežev, uj, uj, saj ga bodo še obesili. Jaz bom pričala zate,« je hitela Repica.

Reforme za Macedonijo.

Petrograd, 14. junija. Brzozavna agentura je prinesla uradni razglas o sestanku ruskega carja z angleškim kraljem v Revalu ter izreka nado, da se med Anglijo in Rusijo dožene kmalu popolno sporazumljene o macedonskih reformah ter se sklep predloži enketi velesi. Enketa se bo vrnila v Carigradu.

Dopisi.

Iz laškega okraja. Bum, zagrmelo in trešilo je! Kje? I seveda v »Slovenec« z dne 11. t. m. Sami lažnici in ludobni obrekovalci smo. Preko vsega hočete iti na dnevni red. Stojte, prijatelji, kam se vam pa tako mudri? Vidi se, da smo na pravi poti, zato bi se nas radi kaj hitro iznebili. Pa ne bo šlo! Nas ne spravite tako kmalu iz ravnotežja, naša pot je ravna, ne pelja po takšnih ovinkih, kakor pa vaša. Vsake kvatre pride v te kraje, pa bi radi bolj poznali tukajšnje razmere, kakor pa mi, kateri tukaj živimo. S tem, da pripoznavamo, da je za dobrobit delavstva zmirljaj boljš, ako je složno, še vendar ne prisegamo na program social-demokratične stranke, kajti potem bi i mi sami morali biti social-demokrati. Vidimo, da je delavec dandanes suženj in trpin, a želimo mu vse dobro, in pomagati mu hočemo v vsem, hočemo ga pa tudi vzbuditi k resnični narodni zavesti. Pa ne na tak način, kakor si ga v predstavljate. Seveda, mi ne vemo nič. Naenkrat vam je ta preljuba narodnost (ali vera ne vše več?) na jeziku, pa se že vendar enkrat postavite ž no? Ako vam bi res bilo toliko do delavstva, potem bi vendar bilo najbliže, kar bi moral storiti, da bi v vsemi moči začeli delovati za res narodno organizacijo slovenskega delavstva v Trstu, ne pa da se v potu svojega obraza pehate za organizacijo slovenskega krščansko-socialnega delavstva, reite »Verkehrsband!« Pa seveda, narodno delavstvo v Trstu je pozabilo zapisati na svoj prapor »krščansko delavstvo«, zato bog ne daj, da bi ga podpirali. Dejstvo je, da se organizacija narodnega delavstva kaj močno razvija, da je postala že tako mogočen faktor, da je pričela s svojo podrobno in to uspešno organizacijo že tudi izven Trsta, kar mora vsak rodoljub le z veseljem pozdravljati. In prav odkrito rečeno, naša slovenska social-demokracija bude moralna prej ali slej preselati. Social-demokratična poslanca Per-

»Glej jo, no, Lenka, ali so ga res zavoljo tebe?« je vprašala nato dekleta, ki je peljala fant.

Lenka ni odgovorila in ni pogledala.

»Jov, jov, pa so se res tepli, še krije tekla, je vzduhnila usmiljeno Repčinko.

»Jov, jov, bom pa molila zanj, znabitvi umrje.«

»Kako pa je bilo, kako pa je bilo?« je zahitila Repica in se obrnila k svoji znanki, dekli Jeri, ki je pomagala v kuhinji. »Da me ni bilo zraven!«

»A kako?« se je začudila Jera. »Za Lenko se je šlo. Vidiš, to dekle pride z bratom Janezom v osterijo, saj veš, da je fant še mlad, da je ravno lani nehal hoditi v solo. Pa pride ta-le Melajnežev in mu začne natakati

nerstorfer in Löw sta brzjavno pozdravila shod našega najhujšega sovražnika »nemškega šulverina«. In naše delavstvo, da bi se še vnaprej takim nemškim šovinistom zavdijalo? Vsak pameten človek nam bo de moral pritrdirti, ako rečemo: Južno-slovensko delavstvo, strni se v eno falango pod en prapor, a to ne v strankarsko organizacijo krščanskih socialistov, temveč vorganizacijo narodnega delavstva v Trstu. Trst je Trst! Kdor bode gospodar Trsta, ta bode tudi diktiral! Toliko o tem. Sedaj pa dalje o »Slovenčevi« bombi. Gospodje, kdo je pa kriv, da se vam shodi razbijajo? Mar li ne sami? Javni shodi so vendar zato, da lahko v saki svoje mnenje odkrito javno pove. Bili ste na to opozorjeni, da, ako se ne pripusti svoboda govora, se tudi ne more prevzeti nobene odgovornosti za red in mir. In vkljub temu niste pripustili drugim govoriti, in tako se je zgodilo, kar se je moral zgoditi. Za vse posledice ste torej edinovni odgovorni. Nadalje pa prosimo, da se naša poročila, če se že nanje reagira, tudi vestno preberete. Kdo pa je trdil, da je delal poslane dr. Benkovič zoper imenovanje nadučitelja za Zidani most? Vsak trezen čitatelj je vendar moral »pogruntati«, da se je zapisalo eno dejstvo na rovaš poslanca dr. Benkoviča, drugo pa na rovaš dekana Žuža iz Laškega trga! Kaj je ta zakrivil, to je poročil zadnji »Narodni List«. Poročali smo torej samo resnico. Kdo torej obrekajo in laže?! Šele iz »Slovenca« posnemamo, da je baje dr. Benkovič »izrečeno in toplo« priporočal imenovanje gospoda Cerneja. Nam tukaj o tem nič ni znano, in vendar smo prvi, katere bi nas bil moral o tem svojem koraku obvestiti, da bi se bili vedeli ravnati. Zakaj ta zasebna pota? In že zopet ste baje na merodajnem mestu vse potrebno ukrenili glede dvoje razpisanih mest na tukajšnji pošti, in že zapet bodo mi tisti grešniki, kateri bodo vse zakrivili. Cel čas smo čakali, potekel je že rok za vlaganje prošenj, pa od nobene strani ne duha ne sluhha o kakem tozadnem koraku. Bili smo torej primorani zadevo izročiti javnosti, sicer bi bili padli po nas, da se nič nismo pobrigali. Somo tukaj ljudje, kateri skrbno čuvamo pravice narodove, od vas gospod poslanec pa zahtevamo, da nas o vseh vaših korakih tudi pravočasno obvestite. Zahtevamo od vas, da ste v narodnih zadevah bolj odločni, da ne hodite po zasebnih potih, da ne priporočate samo »izrečeno in toplo«, temveč da skupno z vsemi našimi poslanci prav pošteno zaropate. Le tako bodo uspehi mogoči, drugače pa nikoli. Dela je še dovolj. Tista obrekovanja in pa laži, naj si blagovoli častitljivi Slovenec pa le sam za svoja komata ušesa zapisati — in s tem končamo.

Miliarija.

Vesti o »Miliariji« v mirnopeški občini za časa razširjeni, se v javnosti deloma zelo pretiravajo.

Sledče opazke, ki se nanašajo na sedanjo epidemijo naj dajo vsaj nekoliko pojasnil.

Istina je, da zahteva »Miliaria« veliko žrtev. Od 19 akutno obolelih jih je umrlo do 3. junija t. l. sedem, — torej do 37%. Umrlo je pet žena od 30—40 let in dve dekleti po 23 let. Vseh bolnikov je do danes uradno izkazanih 28. Od teh 23 akutnih, 5 kroničnih. Akutnim prištevamo bolnike, ki so v tej endemski dobi prvič oboleli, kroničnim pa one, ki so že mesece in tudi leta prej prvič oboleli in se jim je bolezen sedaj le ponovila. Pa tudi ti zadnji trdijo, da jih je bolezen bolj zagrabil, kot

»Lenka, praviš, da ga ima. O-ja, pa še kako! Ali ta fant, Nace, pa je tudi prav golant!« ga je pohvalila Repica.

No, seveda, pred Lovričkovo oštarijo še dolgo ni potihnil vrišč, ali ker je šla Lenka na vas z Nacetom, ni bilo tam nič več posebnega, in začel se je temniti dolgočasni večer.

II.

Lenka je bila dekla, da malo takih. Pet jih je bilo na domu, vse mlade in močne, zato je oče, star Lori, hotel, da se pomože. Vse bi bil rad dal od hiše, samo Lenke ne. Hodila je ž njim orat in kosit, hodila je ž njim na semenj po konje, in bila je v vsem fant.

Mladi vaščani so letali za njo, ali bali so se je, ker so vedeli, da Lenka noče ž njimi, in zdelo se jim je, da ima že izbranega, da ima že Stoklasovega Naceta.

Sijala je luna na vse, in vse je bilo tiho. Vasovalev ni bilo, samo Lenka je ostala na trati pred hišo in čakala.

Cakala je, ako bi morda prišel vseeno k njej Stoklasov, ki so ga v nedeljo oklali zavoljo nje, in ki ga

kaj prej. Ljutost bolezni je različna — od lahkih slučajev — do zelo ludih. Nekateri bolniki so umrli v 3—4 dneh — večinoma trača, ako konča bolezen s smrto, 5—7 dni, v tem slučaju celo 11 dni, v tem slučaju je bil pa začetek bolezni lahek in je ljutost nastopila šele zadnje dni pred smrto. Vobče se sodi, da, če prebjede bolnik nad 8 dni, je rešen smrti.

Med bolniki so širje moški, trije oženjeni, en mladenič, s tipično »miliario«. Od teh so žene popolnoma zdrave, tudi sestra neoženjenega je zdrava ostala, čeravno ga izključno streže.

Opozavati je tudi v tej endemiji, da niti v eni hiši ne ležita dva bolnika, ampak v vsaki posamezni hiši le po en bolnik. To dejstvo kaže močno na to, da bolezen ni kontagiozna (nemalziva) od osebe do osebe, oziroma po občevanju z bolnikom, ampak ima izvor drugod, in napada vsako osebo posebej izven hiše in muke.

Tudi splošno po ozračju okužljiva ta nova bolezen ne more biti, ker bi drugače nastopila splošno, večenntno — ne pa zahtevala le posameznih žrtev. V prilog tej trditvi služi tudi postanek ali naselitev bolezni. Nastopa po vseh gričih razprostiret mirnopeške fare, pa potrka le tuštan na duri. Večja gnezda so pač: Jablan, z bolj lahkim srednjim značajem bolezni; od 7 bolnikov umrlo 1. Vrhovo: od 3 bolnikov umrle vse 3 — torej tu posebno ljut nastop, in Veliki in Mali Kal.

Bolzen je močno zavratna, smrt često nepričakovana nagla. Neka žena je ob 3. popoldne še bila pri peči oblečena, seveda hudo bolna, ob eni ponoci je že umrla.

Najhuje napada še doječe žene, za časa menstruacije in je v tem oziru slična akutni vročini v otroški postelji — ki tudi pogosto nastopa združena z izpuščaji in hudim potenjem (Fudamina). Da pa tudi dekletom ne prizanaša — dokaz, da sta 2 umrli.

Obolé pa tudi starejše žene in moški od 50 do nad 60 let, le otrok ne napade — vsaj do sedaj še ni znan nikak slučaj.

Provzočitelja bolezni ne poznamo. Mogoče kak parazit ali njega odpadki, ki se naseli pri danih pogojih — kakor kažejo klinični znaki najbrže posredno ali neposredno v krv. Od kod pride in pod kakimi vplivi napade človeka, ni znano. Mogoče, da je nastop infekcije tak, kot pri sličnih boleznih: Intermittens, Tropična mrzlica — Uspavajoča bolezni — Schafkrankheit. Usiljuje se domneva, da bi znal provzročati bolezni pik posebne mušice ali drugega mrčesa. Da ima svoj poseben vpliv huda vročina spomladni, vlažnost, ki izpušča iz zemlje, v katerem vzduhu se lahko porajajo nebroji patoških kali, je umljivo. Tudi ni za odbiti, da prideta nesnažnost, posebni napor pri delu v drugi vrsti pri tem v poštev.

Treba je preiskav strokovnjakov, večih v bateriologičnih vedah. Tudi klinično treba bolezen proučevati, kar pri sedanjih razmerah ni lahka stvar. Poleg onamenze, merjenje vročine in utripa srca in klinična preiskavanja — mikroskopija krvi in drugih sokov, so nemogoča. Nemogoče je tudi ginekologično preiskavanje po vaseh — kar bi bilo vsekakor važno.

Značaj bolezni je akutno-infekcijo, in sicer ciklične oblike — inficiran organ najbrže krvi.

Znaki napada: Hudo potenje, obča slabost, medlost, trud v okončinah, menjava vročine in mraza, po-je spremila domov. A vedela je, kako ponosen in samsvoj je Nace. Nikdar je še ni sam ogovoril, in še v nedeljo, ko je raztrgala svojo svileno ruto in mu obvezala rano na laketu, jo je gledal jezno in kljubovalno ter ni vso pot spregovoril besede.

Sedela je na travi in srdito traga predpasnik, ali bilo je že polnči, in sedaj je vedela, da Stoklasovega ne bo od nikoder. Vstala je in se zamisla.

Kaj naj storil? Ali ga naj greklicat? Šla je na vas in se ustavila pod lipi, v globoki senci ter se ozrla proti Stoklasovi hiši. Bila je temna in tiha. Lenka je zavirkala in se natotu počuhnila k zemlji. Od nikoder ni bilo odgovora, in od jeze se je ugriznila v ustnice.

Potihoma in polagoma je vstala ter odšlo od lipe proti Stoklasovim. Šla je okoli hiše in se ustavila pod skedenjem, kjer je vedela, da leži Nace. Stopila je na lestvico in tiho kolikor mogoče začela stopati navzgor in se ustavila v temni odprtini. Za- slišala je že krepko, zdravo dihanje in je poklicala:

»Nace! Nace, ali spiš?«
* * *
(Konec prihodnjice)

sebne slabosti pri »sreču in želodcu«. Glavobol ni navadno. — Vročina in žilni utrip močno poskoči. Tretji dan ali tudi pozneje izbruhne splošni kožni izpuščaj v noštevilnih, prosu podobnih mehurčkih, ki popokajo in zapuste rdeče mozole, podobne ošpi- cam.

Če preboli bolnik prvi napad — ponavlja se erapeje na koži skoro v 8—10-dnevnih presledkih na novo, in vselej naznanjajo novi izbruh 1 do 2 dni prej — nove slabosti in muke.

Če pride bolezen v milejšo obliko, ali če je že od početka milejša — traja navadno pozneje dolgo z večkratnimi erupcijami v gotovih pre- sledkih, ki so navadno milejši kot početkom. Značilna za bolezen je obstipacija trupla.

Zdravljenje obstoja dosedaj v navadnih za akutne-infekcione bolezni veljavnih naredbah. Veliko pa se posebno v sedanjih endemiji ne zdravi, ker so bolniki, še bolj pa njih domačini, močno nasproti zdravljenju napram zdravstvenim sredstvom in nasvetom od strani zdravnikov. Med ljudstvo se je zaneslo, da nikako sredstvo ne pomaga in da zdravnik sploh ne znamo zdraviti te bolezni, ker jo ne poznamo. To sem čul večkrat ponavljati. Sploh je ljudstvo posebno na deželi za časa vsakojake epidemije nezaupljivo proti sredstvom in napravam, ker ne mara strogi epidemiški odredbi. Tu rabijo večinoma pelin namočen kot pijačo in suh pelin proti potenju in druge rože. Splošna, zdravju v prid veljavna pravila se ne upoštevajo veliko — marveč ravna se z bolniki ravno nasproti kot bi bilo kistro.

Razmere za zdravstvo so v posameznih vaseh malo boljše kot v Mandžuriji — ta trditev velja izjema — a velja. Zdravnika se insulira z besedami, žali, kriti je vsega — razkužbe, strogi odredbi glede mrljev, da še celo kriti, da se ljudem nalačajo davki.

Slabe volje pa ljudem ni vedno štetni v zlo, ker so preplašeni in tudi močno praznovarni — deloma pa tudi na naravnost odurni. — Zgodilo se je, da so zdravniki branili meriti vročino s topomerom, češ, potem bo gotovo umrl dotičnik. V tolažbo je zdravnik nato takoj z istim topomerom meril na sebi — no, oba, zdravnik in bolnik, sta še živa.

Dr. M. D.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. junija.

Socialni demokrati zahtevajo glede kranjske volilne reforme, da bi slovenska napredna stranka jim kostanj izbrskala iz žrjavice. Le naša stranka valje svoje hlode ter se dela, da bi ta stranka bila vse lahko dosegla, kar je všeč socialno-demokratični stranki. Možje se dela nalač slepe, ker dobro vedo, da bi se dandanes splošno in enaka volilna pravica ne bi bila dosegla, in naj bi se bili v njen voz vpregli klerikalci in naprednjaki! Tudi volilna reforma za državni zbor je le na video oprta na splošno in enako volilno pravico. Njeni prvi čestile pa so bili socialni demokrati in nam vsem je že živo v spominu, kako kravko so se norčevali iz naših poslancev, ko so hoteli kranjskim mestom rešiti tri mandate. Sedaj pa se ustvarja enajst mandatov za naš deželnih zbor, kateri se bodo oddajali po principu splošne in enake volilne pravice, a to je socialni demokratom nič. Mi trdim, da so storili naši poslanci svojo dolžnost, rešilo se je, kar se je rešiti dalo. Vse drugo pa je prepričeno bodočemu delu. Na tako s v o j e delu naj se zanaša tudi socialno - demokratična stranka. Slovenska napredna stranka ni poklicana, da bi reševala druge stranke. Sicer pa so vse te solze, katere pretaka sedaj »Rdeči Prapor«, samo teoretične macje solze: pri revščini kranjske socialno - demokratične stranke bi ta ne dobila niti enega mandata in naj bi se bila volilna reforma preustrojila na najširši podlagi splošne in enake volilne pravice.

— Vrvo okrog vrata. Nova volilna reforma obsega tudi določila, ki pomnožujejo disciplinarno oblast predsednika v deželnem zboru in katera imajo, kar se lahko odkrito призна, namen, preprečiti ali vsaj otežkočiti obstrukcijo v prihodnjih deželnih zasedanjih. Taka določila obsegajo parlamentarni redi najnajprednejših narodov in nihče se nad tem ne spodtika. Na Kranjskem je pa to drugače, ker je ravno gospodu Etbini Kristanu tako všeč. In sedaj trobi, da si je s temi določili slovenska napredna stranka dejala vrvico okrog vrata. Cisto nepotrebno javkanje! Določila veljajo za vse stranke in ne samo za slovensko napredno stranko. Sicer pa so zasedanja deželnih zborov tako kratka, da manjšini ni potreba hrupne obstrukcije, če hoče svojo moč uveljaviti. Končno smo pa zastopniki parlamentarnega prin-

cipa, pri katerem se ne more dopuščati, da bi manjšina, če ima močnejše pesti in širokejša grla, onemočila postavno delovanje deželnega zborja. Kaj takega, in naj se pripeti kjer se hoče, je nezdroy. Zatorej v naši stranki proti določilom dolgočilom ni bilo najmanjšega odpora. Določila pa so bila že obsežna v prvotnem vladnem načrtu in nihče se jim ni ustavljal, ker so ravno v stvari sami opravičena! Ne delajte torej hrupa, kjer ni na mestu!

— Ne zavijajte resnice! Splošna in enaka volilna pravica je sprejeta v program naše stranke. Ali marsikdo je še v naših vrstah, ki se ne ogreva zanjo, ker še ni z drav in v podlage za njo. Na Kranjskem je splošna in enaka volilna pravica nekak volilni privilegij naše duhovščine. Ta dobi z njo vse v roko. To je resnica, na kateri se ne da nič glodati! Ali naša stranka ima splošno in enako volilno pravico v svojem programu, zatoj smo dandanes vse brez izjemne privrženci te volilne pravice in nihče ji več ne ugovarja. Vzlič temu pa je nerescica, ako gosp. Etbini Kristan neprestano pisari, da je slovenska napredna stranka v deželnem zboru obstrukuirala radi splošne in enake volilne pravice. To je živja neresnica: obstrukuiralo se je zgolj proti perfidnosti grofa Bielantha, ki je hotel kranjska mesta oropati, dačim se drugih kurij niti z mazincem ni dotaknil. To je bil edini vrok obstrukcije in drugega nič. Naša mesta so nam prvo in zatorej smo tudi pri volilni reformi v prvi vrsti se na nje ozirali! Mislimo, da je bilo prav tako!

— Gostinčar proti Šukljetu. V »Naši moči«, glasilu Josipa Gostinčarja, čitamo v listnici uredbništva med drugim tudi tole beležko: »Iz Idrije, z Jesenic in iz Ljubljane smo dobili več dopisov glede na nabiranje udeležencev za dumajski jubilejski sprevod. Jih ne objavimo. Saj se tudi nismo jezili, ko je nekdo pri se stavljalu odbora za jubilejni izvod popolnom prezrl slovensko krščansko-socialno delavsko časopisje in delavstvo, ni pa prezrl liberalcev in Nemcev. Kaj boste zamerili, če nekdo, ki ne naroča delavskoga časopisa in ne gre niti vkljub vabil na inladenske prireditve, ne da se opraviči, dela nerodnosti. Če se vam zdi stvar vredna, protestirajte delavske organizacije za to pri načelniku S. L. S., da nastopi in nekomu povte, kar mu gre. Izjavljamo pa, da tisti nekdo ni dr. Susteršič, marveč nekdo drugi, ki menda misli, da komaj še nekaj veljajo profesorji, drugo je pa zanj občinstvo »contribuens misera plebs«. — In kdo je ta nekdo? Nihče drugi kakor deželnii glavar Fran Šuklje! Prične se torej duel Gostinčar - Šuklje. Gospod deželnii glavar, vaši dnevi so štetni, ker se je spravil na vas takšen duševni in telesni orjak, kakor je Joža Gostinčar. Bo pač treba zopet iti v Kanoso!

— Gospod Fran Stare, sobni sličkar v Ljubljani, ima v svoji kolodvorski restavraciji v Domžalah še vedno strupenega nemškega nacionalca za najemnika, dasi smo ga že predlanskim povodom znanih krvavil izgredov opozarjali, da je v njegovi hiši gnezdo vseh nemških rabukov. Od takrat se je skoraj vsako nedeljo ponavljalo sramoteno Slovenia v tej gostilni ali pred njo, a višek nesramnosti in predravnosti je dosegla nemška zaleda včeraj. Pripomniti je treba, da ima restavracija samoslovenski napis na pročelju, kar tuje premoti, da misli priti med svojice. Včeraj popoldne je prišla pred vlaščo družba slovenskih izletnikov, večina ljubljanskih uradnikov, v imenovanu restavracijo. Zasedli so svojo mizo, in kmalu se je razvila neprisljena zabava. Nič slabega služe so zapeli izletniki nedolžno pesmico: »Kje so moje rožice«. Tedaj pa so krofasti Tiroleci pri dveh sosednjih mizah skoč

vodovji g. Maroltu, ki je iz prijaznosti nadomestoval društvenega povedovja, in pa solistu g. Voku. Na koglišču se je za dobitke marljivo klekljalo, v salonu se je plesalo, ne prenehoma. Na večer pa je monsieur Sulfurius Charlette, — iz Pariza seveda, — začgal imeniten umetalec ogenj, tako da je bilo vseskozi imenito preskrbljeno za izborno zavojo. Pozabiti ne smemo s hvaležnostjo omeniti darovalcev resnično lepih dobitkov in zaostati ne sme odkritosčna pohvala posameznim društvenim članom, ki so s požrtvovalnostjo sami prevzeli ves podrobni avanzma. Veseli nas, da moremo zabeležiti, da si je »Slavec« s to svojo priredbo iznova utrdil simpatij, ki jih itak uživa med vsemi ljubljanskimi sloji. Da je godba svoj način izvrševala s priznanja vredno točnostjo, se umeje po sebi.

Otvoritev železniške proge Kranj-Tržič je oficialno določena, kakor se nam poroča, na nedeljo dne 5. julija.

Kaj pišejo naši Amerikanci? Z Dolenjskega nam piše prijatelj: Včeraj sem srečal na svojem sprehodu malo dekletec z otrokom v naročju. Na vprašanje, koliko ima let, mi odgovori, da je starca 13 let ter oprošeča šolskega obiska, da si mora sama služiti živež, ker je njen oče že 12 let v Ameriki. V sedanji denarni stiski pa da se mu slabo godi, da že sedem mesecev nima nikake službe in ga preživlja neki njegov sorodnik! Iz tega vzroka tudi ne more poslati nobene podpore domov, kjer seveda v takih okoliščinah vlada beda in večkrat glad!! Mislim, da naj bi bilo to pravi memento našim po Ameriki hrepenečim krajanom - izselnikom, koji dobe v domačiji mnogo in različnega opravila, kojega v Ameriki po več mesecev zaman pričakujejo! Mnogokateri bi v sedanjih žalostnih razmerah rad za vedno zapustil presečno Ameriko, ko bi le imel denar za prevožnjo; a sedaj pa mora čakati boljših časov v bedi in pomanjkanju, da si bode morebiti vendarle prislužil v prihrani voznino nazaj v ta ljubi domači kraj!

Umor dekana v Vipavi. Iz Vipave nam poročajo: Danes med dopoldansko božjo službo je bil v svojem stanovanju umorjen tukajšnji dekan Matija Erjavec. Kdo ga je umoril, se dosedaj še ni dalo dognati. Vse kaže na to, da je dejanje roparski umor, ne pa akt maščevalnosti. Umorjenec je ležal na tleh pri odprtih blagajnih. Telo je polno ran. Ko likor se more presoditi, je morilec dekana najprej udaril s kamnom po glavi in ga smrtonosno ranil na lobanji. Na to je vzel s pisalne mize velike škarje, jih razstregal na dvoje in navalil s škarjskimi rezili na dekana. Zadal mu je nešteto ran na telusu: na zgornji ustnicu, na vratu, na prsih in na spodnjem delu telesa. Rana na vratu je bila smrtna. Dekanova nečakinja je bila ves ta čas, ko je morilec vršil svoje grozno dejanje, v kuhinji, ne da bi kaj slišala. Še ko jo je dekla opozorila, da je v dekanovi sobi slišala nekaj pasti, je hitela v stričevu sobo, kjer ga je našla hropečega v krvi. Sprva je mislila, da se je dekanu vdrla kri. Ker je še hropec, je dala poklicati kaplana, da bi strica dejal v poslednjem. Kaplan je propoved prekinil ter prihitel v župnišče. Toda bilo je že prepozno: dekan je med tem že izdihnil. Sedaj ko Vam to pišem, še ni sledu o morilcu, vendar pa se je načelati, da se ga v kratkem eruja.

Iz sodne pisarniške službe. C. kr. pisarniški oficijal Ivan Widermar v Kočevju je imenovan c. kr. pisarniškim nadoficijalom v Črnomelj.

Posebne znake za župane namerava baje uvesti po nižjeavstrijskem vzoru tudi kranjski deželnih odbov. Te znake svojega dostojanstva bi naj župani nosili pri sejah, komisijah in pri drugih javnih nastopih. Koliko je na tej vesti resnice, ne vemo. Vest o uvedbi posebnih znakov za župane na Kranjskem pričuje »Kärntner Tagblatt«.

Saški kralj na Koroškem. Saški kralj Friderik Avgust se je pretekli teden s tremi svojimi sinovi pripeljal v Trbiž. V petek se je z vozom odpeljal na Rabeljsko jezero; popoldne se je vrnil v Trbiž. Kralj namerava djele časa ostati v Trbižu, ako bo lepo vreme. V tem slučaju bo napravil več tur, najbrže tudi na Triglav. V torem 9. t. m. je bil kralj v spremstvu prestolonaslednika Jurja, princa Friderika Kristijana in 10letnega princa Ernesta Henrika na Višnjah. Kraljevska družba je stanovala v novem župnišču.

»Goljaka Domovina« je iz krovov dunajskega naprednega dijelstva dobila dopis o štrajku na vsečilišču. Koncem dopisa je napad na »Slov. Narod«, češ, da nismo priobčili niti brzojavke niti poročila in resolucije o shodu slovanskega dijajstva. Arogantemu dopisniku bodi povedano, da s plohom nismo dobili ne po ročila, ne brzojavke. Pismo se naposled more izgubiti, brzojavka pa absolutno ne, in ker je nismo

prejeli, je gotovo, da sploh ni bila oddana.

Slovenskega bojkota se boje! O divjaški demonstracijah goriških lahonov proti Slovencem o binkočnih prasnikih smo nadrobno poročali. Slovenski goriški listi so se na demonstracije odgovorili s pozivom na slovensko javnost, naj prične Lahe in lahone bojkotirati na vseh poljih. Slovenskega bojkota so se Lahi tako zbal, da so se zatekli za zaščito k oblasti, ki je seveda drage volje ustregla nihovim prošnji. V petek je namreč policijski načelnik dr. Casapiccola poklical k sebi odgovorne urednike vseh listov v Goriči ter jim zagrozil, da bo konfisciran vsak list, ki bi direktno ali indirektno kaj pisal o bojkotu. Oblastna skrb za Lahe je res občudovanja vredna, čudno je samo to, da ista oblast ne gane niti s prstom, ako pozivajo laški in nemški listi na bojkot Slovencev! Za Slovence pač povsodi velja dvojna mera: kar je dovoljeno Nemcem in Lahom, to je strogo prepovedano Slovencem. Če pa misljijo vladni organi, da bodo s takšnim postopanjem ukrotili Slovence, se zelo motijo. Bojkot se lahko propagira tudi na drug način, kakor po časopisih. In da takšen bojkot izda več kakor po listih propagirani, o tem so gospoda lahko prepričani.

Nemška prešernost. Piše se nam iz Celja dne 14. junija t. l.: V proslavo stoletnega obstanka c. kr. državnega gimnazije v Celju vprizor vodstvo tega zavoda muzikalno deklamatorično prireditev v mestnem gledališču celjskem dne 20. junija t. l. **Niti ene slovenske tečke ni na vsporedu;** vse vrsti se v strogo nemškem duhu! Je li to ob tej priliki - taktno, to razmišljavati prepričamo naši javnosti. — A Slovenci bodo vedeli, kako se imajo vesti napram taki slavnosti!

Nemška držnost. Hahnkogel (petelin), Kalkogel (Golica) imenuje podružnica Kranjska Avstro-nemškega planinskega društva, slovenske hribe na Gorenjskem. Narod na Koroškem in na Kranjskem teh imen ne pozna. Tem klepotom slovenskega naroda svetujemo, naj še imenuje Deschmannhütte, Regenmannhütte.

Na šahovem turniru v Pragi, ki so ga udeležili prvi šahisti naše dobe, je dobil tretje dario v znesku 2000 K naš rojak inžener gospod Milan Vidmar.

Iz Boljene vasi pri Senožečah. Veselica izobraževalnega društva na binkočno nedeljo se je izvila nad vse pričakovanje dobro. Vkljub skrajno neugodnemu vremenu in strastnemu nasprotovanju krijejo dohodki stroške. Preplačila so dali oziroma uposlali gg. Ferfila iz Gorice, dr. Gregorič, Fr. pl. Garzaroli, dr. Hrašovec, Viktor Magajna, Mlakar, oficijal A. Novak, notar Poznik, notarski kandidat Suša, trgovca A. Suša in Hinko Suša. Vstopnino so uposlate gđe učiteljice Dežman, Lapaine in Smerdu ter g. Thorsausch, pivovar, vsi iz Senožeč. Če je kdo slušajno izpuščen, naj blagovoli oprostiti! Vsem naštetim in drugim udeležencem srčna hvala; kakor tudi gg. Julije Cendič iz Vrem in Albini Stritarju iz Postojne za prijazno sodelovanje.

Odbor.

Občine Bled, Gorje, Ribno in oskrbnštvo verskega zaklada bodo letos dne 23. t. m. napravile velike kresove po vseh okrog ležečih gorah v proslavo 60letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Prosijo tudi druge občine in privatniki, da zakurijo enake kresove. Glavna slavnost 60 letne vlade se na Bledu vrši meseca avgusta.

Izlet na razstavo v Pragi. Trgovsko-obrtno društvo za Gorico priredi poseben vlak v Prago na razstavo. Izletniki ostanejo v Pragi 6 dni. Vsi stroški za ta 6dnevni izlet bi znašali okroglo 100 K. Izlet se priredi koncem julija ali začetkom avgusta. Dosedaj se je zgloboval že 150 udeležencev, treba jih je še 250, da se priredi poseben vlak.

Družbi sv. Cirila in Metoda je postal g. Slavko Flis 20 K, katere je rodila poravnava gosp. B. Soračka in g. A. M. Kjer močno, naj se poravnava razna žaljenja mirem potom, krivec pa naj položi dar domu na altar v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Rajhenburg-Videm deluje marljivo in uspešno. V dobi treh mesecov je poslala 210 K 58 v naši centrali, razpečala pa mnogo narodnega blaga; tudi nabiralniki delujejo pohvalno.

Slovenskega akad. društva „Nirija“ v Pragi VI. redni občini se vrši v ponedeljek, 15. t. m. ob 8. zvečer v prostorih restavracije »U Pokorných« Ječna ulica. Slovenski gostje dobrodošli!

Vstavljanje jedilnih voz na progi Št. Vid ob Glini-Trst Z osrom na slab obisk s strani potujajočega občinstva se slušba jedilnih voz

pri brzovlakih štev. 1, 2, 7, 8 proge Št. Vid ob Glini-Trst c. kr. drž. žel. 15. junijem t. l. popolnoma ustan.

Otvoritev postaje Verd. Danes se je otvorila na progi južne železnice Ljubljana-Trst med postajama Borovnica in Logatec nova postaja Verd.

„Kmettske založbe“ snujejo za Notranjsko s sedežem v Postojni. Založba ima namen, salagati strokovne časopise, brošure itd.

Graf Teletzj — častni vsemčilski profesor. Akademski senat vsečilišča v Kazani je imenoval grofa Leva Tolstega za častnega vsemčilskoga profesorja.

Društvo hrvaških stenogra-fi se je osnovalo v Zagrebu. Društvo ima namen, salagati strokovne časopise, brošure itd.

Strela je udarila pri Piranu v kmelko hišo, v kateri je bilo 15 oseb. Neki 18letni mladenič in dva otroka so ubiti.

Vlak je povezal v Št. Ilju v Slovenskih goricah učenca Menharda, ki je iz šole grede šel pod zaprtimi zatvornicami čez progo v trenotku, ko je privolil brzovlek iz Gradača.

Društvena godba ljubljanska koncertuje danes pri večerni kinematografski predstavi »The Elite Biograf«, na vrtu hotela pri Maliču. Začetek ob 8. zvečer.

Trežko je ranil posestnikov sin A. Vedenik v Št. Pavlu na Štajerskem fanta Žaubaiga, ki najbrž vsled rane ne bo okreval. **Hromega človeka pretepel.** Včeraj je v Št. Vidu nad Ljubljano neki Cirmanov hlapec pretepel hromega reveža Lovreta Planinščaka tako neusmiljeno, da so morali zadnjega prepeljati v bolnico. Pravijo, da je to bilo »krščansko delo usmiljenja« od strani klerikalnega suroveža.

Zivljenje je rešil neki voznik zakonskima Jezernik v Glinškem pri Celju. V četrtek 11. t. m. je ob 3. zjutraj je dotični voznik peljal mimo hiše posestnika Jezernika in opazil, da je vse hiša v plamenu. V prvem hipu je misli, da so se prebivalci hiše že zadušili, vendar je šel k zakenjenim vratom, jel rototati in klicati. K sreči sta se vzbudila posestnik in njegova žena in prihitev iz hiše. Bil je že zadnji čas, zakaj kmalu na to se je podrla streha ter jeli goreti spodnji prostori.

Ped voz je prišla v Loškem potoku Sletna šolska učenka Angela Bartjeva in si pri tem zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico. **Na cesti je povila** snoči delavka Pavilna K., ko je bila na potu iz Mestnega loga v deželno bolnišnico, pa je je prehitelo. Prepeljali so jo tja potem z rešilim vozom.

Iz Amerike se je v soboto pripeljal 190 Hrvatov in Slovencev. **Izgubljene in najdenje reči.** Izgubljena, oziroma pozabljenata sta dva dežnika. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden ženski klobuk, površnik, palico, trije dežniki, srajca, dve vreči oblike in konjski jermen. — Ivan Pečnik je našel črn, ženski solnčnik. — Železniški uslužbenec Fran Krvina je izgubil niklasto uro. — Neka dama je našla zlat poročni prstan, neki gospod pa kratko srebrno veriško. — Delavec Iv. Kočvar je našel na Dolenski cesti kolo, katerega dobitnik pri magistratu.

Ante Beg: Slovensko - nemška meja na Koroškem. Narodopisna in zgodovinska razprava o koroških Slovencih. Z zemljevidom. Cena 1 K 50 vin., vezano 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Fr. Lipič: Strahovalec dveh kron. Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko, turškim cesarstvom in slovenskimi ter hrvaškimi pomorskimi repartji. Dve knjige. Cena obema 2 K, s pošto 20 vin. več.

Ivan Lah: Vaška kronika. Zgodovinske povetje iz dobe turških vojsk, kmečkih vstaj in verskih bojev. Broširan 1 K 70 vin., vezan 2 K 70 vin., s pošto 20 vin. več.

Zbirka znamenitih povestij. Prvi snopici. Maksim Gorkij: Človek. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Rado Murnik: Najhujši sovražniki. Poučna razprava o roditeljih nalezljivih bolezni. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Fr. Remec: Premaganci. Novelja iz ljubljanskega življenja. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Novi obrtni red. Slovenska izdaja. Cena 1 K, s pošto 1 K 10 vin.

Novi vinkni zakon, ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavar, vsak vinotržec in vsak vinogradnik. Cena 70 vin., s pošto 80 vin.

Vzorna pravila za obrtne zadruge. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Vzorna pravila za pomočniške zbrane. Cena 30 vin., s pošto 40 vin.

Delavski red za opekarne, seставljen po določbah zakona in ministrskih naredb. Ta delavski red mora biti nabit v vseh opekarnah. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Tiskovine za odvetnike in notarje. Troškovnika à 5 vin., pooblaščila za civilno in kazensko zastopanje do 5 vin., notarski akti na navadenem papirju à 5 vin., na močnem in finem dokumentnem papirju à 15 v.

Kubična knjiga za trgovce z lesom. Obsegata rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, računan na čevlje in metre. Cena vezani knjigi 5 K, s knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 v.

Novi hitri računari. Praktična knjižica, ki ima vse, kar je v kupilu in prodaji potrebno, že zanesljivo izračunjeno. Cena vezani knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Erjavčev morilec.

Goricu, 15. junija. Dekana Erjavca je umoril neki neznanec, star 24 do 25 let, po obliku soditi delavec. Konstatiralo se je, da v blagajni manjka 20 tolarjev po 5 K in več zavojev, v katerih je bil zavit nikel-

delavca Comteja grozno razmesarjenega mrtevga. Komisija je dograla, da je lastni oče na dečku izvršil nepravilni zločin.

Razne stvari.

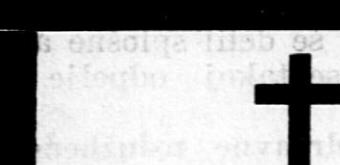
* Žeti odvezels materi ljubčka.

Nedavno sta si v Zagrebu na ulicah skočili v lase 17letna komptoaristinja Katarina Koska in njena 37letna mati istega imena. Posredovali je moralna policija. Vzrok je bil ta, ker je hobi prevzela materi ljubčka ter ju je ravnikar ljubčumna mati založila skupaj v ne

Največja modrost matere se pokaze v pravem hranjenju otrok z otročjo moko „Kufeke“, priporočeno od prvih avtoritet na znanstvenem polju. Ta moka se javlja pri hrani zdravih in posebno tudi pri načrtev obolelih dojenčkih in 'starejših' otroci takoj izvrstno, da jo povsodi radi odjemljejo in priporočajo. „Der Säugling“, kako poučna knjiga, se dobri brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeke, Dunaj I.

Umrl so v Ljubljani.

V deželnih bolnicah:
Dne 11. junija: Barbara Robas, kuh. 42 l.
Dne 12. junija: Ivan Marjetič, drvar. 56 l.
V hirnici:
Dne 2. junija: Marija Tertnik, del. 40 l.
Dne 3. junija: Filip Kavčič, črevijar. 42 l.
Katarina Jerom, gostja. 72 let. — Marija Terezija Zimmerman, usmiljenka. 52 let.

Tužnim srcem naznajamo v svojem kakor tudi v imenu vseh sorodnikov prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni sinček, ozir. bratec

Ervinček

danes ponoči ob 1. po dolgi in zelo mučni bolezni v 6. letu starosti premil. 2115

Pogreb predragega nepozabnega se vrši v torek, 16. t. m. popoldne ob 6. iz hiše žalosti, Levstikove ulice št. 13 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 15. junija 1908.

Ivan in Nikolaja Medic, starši.
Vanda, sestrica.

(Mesto vsakega posebnega obvestila.)

2117

Ivan Budnar javlja tužnega srca v svojem imenu ter v imenu svojih otrok in sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljena soprga, oziroma mati, gospa

Jvana Budnar

roj. Kotnik
soc. oficijanta in posestnika soprga

včeraj, 14. t. m. ob polu 8 uri dopolne po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 23. letu starosti zaspala mirno v Gospodu.

Pogreb predrage rajnice bo v torem, dne 16. t. m. ob polu 6. po polne iz hiše žalosti v Sp. Šiški, Planinska cesta št. 190 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo držale v raznih cerkvah.

Nepozabljeno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitve.

Spod. Šiška, 15. junija 1908.

Zaludoči ostali.

(Brez vsakega posebnega obvestila.)

Poslovilo.

2118

Povodom svojega odpotovanja iz Ljubljane mi — žal — ni bilo mogoče se osebno posloviti od svojih prijateljev in znancev.

Milicej jim torej tem potom iz srca krepak „Na zdar!“

Jos. Schubert
strojni ključavnica.

„Mizarska zadruža“ v Solkanu razpisuje mesto

delovodje

za svojo osrednjo delavnico s strojnim obratom v Solkanu. 2112-1

Prosilci s primerno teoretično izobrazbo ter večletno prakso pri sličnem podjetju imajo prednost.

Prošnja je vložiti do konca junija za predsedništvo.

Razglas.

Zupanstvo na Raki pri Krškem bode prodajajo

dne 21. junija ob 1. popoldne na dražbi v občinskem gozdu v Krakovem pri Grčici vasi okoli

140 debelih, hrastovih

dreves za les.

Dražba se vrši na licu mesta, počagi se izvede ravno tam.

Županstvo Raka,

dne 13. junija 1908. 2116-1

Slovenci in Slovenke! Ne zabiite družbe sv. Cirila in Metoda!

U najem se da
s 1. avgustom t. l. popolnoma preizdani, moderno urejeni

hotel Avstrija

s prostornimi gospodarskimi poslopji za voznike, vrtom za goste itd. v Slovenski Bistrici. Živahan promet je zajamčen po njegovi ugodni legi na glavnem trgu, kjer se že od nekdaj izvršuje najbolje obiskana gostilna in bo zdatno zvišal vsled nove železnice, katera se otvoril v jeseni t. l. in bo zvezala mesto s slovenjebistriško postajo južne železnice. 2114-1

Natančnejši pogoji se izvede pri posejilnicu v Slovenki Bistrici.

Doktor 2104-2

Ivan Oražen zopet ordinira.

Blagajničarka

za kavarno se sprejme tako. Zglasiti se je v kavarni „Austria“. 2110-2

Lepa hiša na Bledu

starla dve leti, z lepim vrtom in z dobro pitno vodo pred hišo in za perilo

se proda.

Pojasnila daje Anton Marek,
krojač. Grad št. 141, Bled. 2096-2

S 2/8/36

Javna prodaja.

V konkurenzi masi Gustava Streinerja, trgovca v Smarjeti se nahajače manufakturno blago, sodno cenjeno na 3410 K 80 h; štaunnska in hišna oprava, sejmarski voz, kopljaka preša in harmonij, v skupni cenilni vrednosti 391 K bo javno prodano

dne 24. junija 1908 ob 10. dopoldne

na licu mesta v Smarjeti.

Ponudniki morajo položiti 10% cenilne in oziroma izkljucne vrednosti na roko podpisane upravnika.

Pod cenilno vrednostjo se ne bo prodajalo.

Po domiku mora plačati zdražitelj celo kupnino upravniku mase.

Za nadaljnjo shrambo blaga po domiku mora zdražitelj sam skrbeti.

Za kakovost in količino predmetov, ki se prodado ter za popolnost in resničnost inventurnega zapisnika, ne jamči konkursna masa.

Inventurni zapisniki si lahko ogleda vsak pri upravniku, ali pa pri sodniji v Mokronogu, kadar hoče.

V Mokronogu, dne 11. junija 1908.

Gustav Omahen, c. kr. notar
upravnik konkurenčne mase.

Ferdo Primožič

mizarski mojster 1220-10

Ljubljana, Milšerjeve ulice št. 5.

Izdela vsa stavbna in pohištvena dela, oprave gostilenske, hotelov in prodajalnic. — Načrti in proračuni brezplačno. — Preskrbuje vse vrste parketov in deželi za tla, njih polaganje in veščenje, kakor tudi popravje starih in smaženje stanevanj tu in na deželi. Prodaja in pošilja tudi po pošti domače veščile (kuhan vosek). Solidno delo, točna in cena postrežba.

Podružnica v Špilju Dol. skupinska K 2.000.000. sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

9 briška pomočnika

Isče Paskal Demjanovič, Dunajska cesta št. 6 v Ljubljani. 2103-2

Gospodje

se sprejmejo na dobro meščansko hrano. 2078-3

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“. 2091-2

St. 19809. 2091-2

Dobava drv.

Podpisani mestni magistrat kupi 300 m³ po meter dolgih, zdravih, suhih

bukovih drv

in sprejema ustne ali pismene ponudbe do vātetege

23. junija 1908.

Mestni magistrat Ljubljansk, dne 6. junija 1908.

Pozor! Pozor!

Kavarna , Leon'

V Ljubljani 298 24

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

vsota noč odprta.

Na razpolago je najnovčji ameriški biljard in elektronični klavir.

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fan Pogačnik.

2113-1

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Kdor O D O L rabi vztrajno in vsak dan, po današnjem stanju znanosti kar najbolje neguje zobe in usta.

1893-7

Za poletno sezijo največja izbira damskega prašnih plaščev, kril, bluz in deklinskih oblekic. — Obleke za gospode, dečke in otroke, tudi obleke za tennis in pralne obleke.

Čudovito nizke cene:

„Angleško skladisče oblek“

O. BERNATOVIC

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavien od dne 1. maja 1908. leta

Dohod v Ljubljano juž. žel.

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Češka Toplice, Rudolfovec, Grosuplja.

7-07 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovec, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

10-05 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovec, Straža-Toplice, Kočevje.

10-35 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

11-38 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

12-00 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

12-15 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

12-30 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

13-00 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

13-15 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

13-30 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

14-00 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

14-15 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

14-30 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

15-00 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

15-15 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (